

Asia: VN/18125/2025

Ehdotus hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi

1 § Taiteen perusopetuksen tarkoitus ja tavoitteet

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

3 § Opetussuunnitelma, oppimäärän mitoitus ja laajuus

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

4 § Kunta koulutuksen järjestäjänä

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

5 § Koulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

7 § Koulutuksen järjestämislupa

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

8 § Koulutuksen järjestämisluvan muuttaminen ja peruuttaminen

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

9 § Koulutuksen järjestäminen ja muu toiminta

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

10 § Yhteistyö

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

El Sistema Finland ry edustaa Suomessa maailmanlaajuista El Sistema -verkostoa. Meidän näkemyksemme on, että taideoppilaitosyhteistyön edistäminen muiden toimijoiden - esimerkiksi Sistema-yhdistysten kanssa, parantaa TPO:n saavutettavuutta.

El Sistema Finland ry toimii yhteistyössä koulutuksen järjestäjien ja yhteisöjen kanssa sekä tarvittaessa järjestää koulutusta. Yhteistyö todennäköisesti vahvistuu lain myötä.

11 § Vastuutehtävä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Laissa mainittu vastuutehtävä voisi olla esimerkiksi saavutettavuuden parantaminen järjestämällä Sistema-toimintaa.

El Sistema Finland ry:n tavoitteet ovat yhteneväiset lakimuutoksen aiemmissa momenteissa mainitun saavutettavuuden lisäämisen kanssa. Sistema-toiminta on aina maksutonta ja toimintaa on maailmanlaajuisesti pääasiassa alueilla, joiden asukkaat kuuluvat sellaisiin ryhmiin, joille esimerkiksi musiikkiharrastus tai muu taideharrastus on taloudellisista syistä mahdotonta.

Ruotsissa Sistema-toiminta on oleellinen osa valtakunnallista Kulturskolan-verkostoa. Toivomme, että lakiuudistus mahdollistaa vastaavan verkoston luomisen osana Suomen musiikkioppilaitosten taiteen perusopetusta.

12 § Valtion rahoitus

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

13 § Henkilöstö

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

14 § Oppilaaksi ottaminen

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

15 § Oppilailta perittävät maksut

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Toivomme, että lakimuutos mahdollistaa myös maksuttoman opetuksen ottamisen osaksi taiteenperusopetusta. Esimerkiksi Vantaalla Tempo-musiikkitoiminta ei ole ollut osa taiteen perusopetusta, koska Sistema-toiminta on pääasiallisesti maksutonta ja taiteen perusopetus maksullista, mikä on, ainakin Vantaan kaupungin tulkinnan mukaan, ristiriidassa yhdenvertaisuusasetusten kanssa. Myös harrastuksen Suomen mallin harrastukset ovat maksuttomia, mutta saattavat sisältää TPO-kokonaisuuteen sopivia kokonaisuuksia, joten toivomme, että maksuttomat osat TPO:ta saadaan mahdollistettua uudessa laissa, jotta kaikki lapset ja nuoret saisivat aidosti mahdollisuuden osallistua taiteen perusopetukseen.

Suurin osa Tempo-musiikkitoiminnassa mukana olevista lapsista ei olisi mukana orkesterissa taloudellisista syistä, mikäli harrastus olisi heille maksullinen. Vantaalla aloitettu kaupunginvaltuuston vuonna 2024 lanseeraama Lasten ja nuorten harrastustuki on mahdollistanut Tempo-musiikkitoiminnassa mukana olleiden lasten harrastuksen jatkumista musiikkiopiston puolelle aiempaa paremmin kahden vuoden maksuttoman perusjakson jälkeen. Kunnissa, joista vastaava tuki tai mahdollisuus harrastaa maksuttomasti puuttuu, osalla lapsista on huomattavasti heikommat mahdollisuudet päästä osalliseksi taideharrastusten positiivisista vaikutuksista taloudellisen aseman vuoksi.

Sistema-verkostossa olemme oppineet, että tilanne on hyvin yhteneväinen kaikkialla maailmassa. Sosiaalisesti ja varsinkin taloudellisesti heikommassa asemassa olevat lapset, nuoret ja myös aikuiset osallistuvat huomattavasti vähemmän taideharrastuksiin, jos ne ovat maksullisia. Maksullisuus on este monille ja esimerkiksi noin kolmannekselle Suomen Tempo-musiikkitoiminnassa olevista maksuton yhteismusisointi on ainut harrastus.

16 § Oppilaan osaamisen arviointi ja todistus

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

18 § Tietojensaanti- ja ilmoitusoikeus

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

19 § Koulutuksen arviointi

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Siirtymäsäännökset (lakiesityksen 22-24 §:t)

Valitse sopivin

-

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

2. Esityksen sisältämä uusi valtionrahoitusmalli. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

20 § Taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

4. Ehdotus asetukseksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän ehdotuksesta:

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Muut kommentit ja huomiot:

Pyydämme, että kommentti aloitetaan viittaamalla työryhmän ehdotuksen lukuun, alakohtaan, kappaleeseen tai pykälään. Jos kommentti ei koske mitään tiettyä esityksen kohtaa, pyydämme, että kommentti aloitetaan sanoilla "Yleinen kommentti"

Yleinen kommentti:

El Sistema Finland ry pitää tärkeänä, että lapsilla ja nuorilla olisi mahdollisuus tasolta toiselle etenevään musiikkiharrastukseen perheen taloudellisesta asemasta riippumatta. Toivomme, että lakimuutos mahdollistaa myös maksuttoman vaihtoehdon luomisen taiteen perusopetuksen tarjoajille, niin että se ei ole lainopillisesti ristiriidassa yhdenvertaisuusperiaatteen kanssa. Voimme konsultoida ministeriötä kertomalla lisää toimintaympäristöistämme ja kohtaamistamme haasteista eri toimijoiden kanssa.

Maksutonta ja matalan kynnyksen Tempo-musiikkitoimintaa järjestetään sosioekonomisesti heikompien alueiden kouluissa, joissa on paljon monitaustaisia oppilaita. Toiminta on edistänyt eri väestöryhmien osallistumista musiikkitoimintaan ja parantanut musiikinopetuksen saavutettavuutta osana oppilaiden koulupäivää.

Tempo-musiikkitoiminnan, taiteen perusopetuksen ja peruskoulun välinen yhteistyö on hedelmällistä, mutta törmää usein lainsäädännön haasteisiin. Taiteen perusopetus on niin merkittävä osa suomalaista kulttuurikenttää, että toivomme uuden lain mahdollistavan kulttuurityön tekemisen mahdollisimman laaja-alaisesti.

Hakomäki Miikka

El Sistema Finland ry - Juha Ahvenainen, varapuheenjohtaja ja Miikka

Hakomäki, yhdistyksen jäsen, El Sistema Finland ry